

Conrad Szaküzlet 1067 Budapest, Teréz krt. 23. Tel: (061) 302-3588 Conrad Vevőszolgálat 1124 Budapest, Jagelló út 30. Tel: (061) 319-0250

Velleman K8048 tip. PIC programozó (építőkészlet)

Rend.sz.: 191020

Az áramkör Microchip® Flash PIC® mikrokontrollerek programozására alkalmas.

Az alapvető programozási ismeretek meglétét feltételezzük.

Általános tudnivalók

Biztonság

Vegye figyelembe a felhasználási országban érvényes előírásokat is.

Azon áramkörök, amelyekben veszélyes feszültség fordulhat elő, "villám" jellel vannak megjelölve.

Hálózati feszültség alatt levő áramkörön nem szabad dolgozni; munka előtt azt le kell választani a hálózatról.

Az elemről vagy adapterről működő áramkörök kevéssé veszélyesek, kivéve, ha bennük nagy feszültséget előállító rész van.

A hálózatról működő áramköröknél a következőket kell betartani:

• Használjon alkalmas műanyag házat.

• Amennyiben árnyékolás céljából fémház szükséges, ezt földelni kell.

• Mindig kétpólusú hálózati kapcsolót használjon.

• Amennyiben szükséges, kettős szigetelésű hálózati trafót kell használni.

• Építsen be legalább egy, de inkább két biztosítót, közvetlenül a hálózati kábel bevezetés után, a hálózati kapcsolóval sorban.

• Max. 10W teljesítményű trafó esetén 50mA T (lomha) biztosító szükséges; ha a teljesítmény max. 20W, 100mA biztosító kell. Nagyobb trafóknál mindig az útmutató szerint kell eljárni.

• Hálózati bemenet céljára használjon műszercsatlakozó aljat, vagy masszív, kihúzásgátlással ellátott hálózati kábelt.

• A hálózattal kapcsolatban levő belső összekötésekhez legalább 0,75mm² keresztmetszetű, dupla szigetelésű vezetékek szükségesek.

Amennyiben egy áramkörhöz adattábla van mellékelve, azt a hálózati bemenet közelében kell ráerősíteni, és ki kell tölteni a hálózati feszültség-, frekvencia-, teljesítmény felvétel adatokat és az alkalmazott biztosító adatait.

Vevőszolgálat

Hibakeresés

Mielőtt javításra küldené az áramkörét, érdemes néhány egyszerű ellenőrzést elvégezni.

- Megfelelnek-e az alkatrész paraméterek a dokumentációnak?
- Az alkatrészek megfelelő helyre és megfelelő polaritással lettek-e beültetve?
- Nincs-e "hideg forrpont" az áramkörben, nem maradt-e ki valamelyik forrasztás? Nincs-e ón-átfolyás miatti rövidzár forrpontok vagy vezető fóliák között?
- Megvan-e a tápfeszültség, értéke és polaritása megfelelőe?
- Minden feszültség korrekt?
- Nem kell-e az áramkört hitelesíteni, beállítani?
- A kívülről csatlakoztatott hardver (számítógép, audio forrás, táp stb.) megfelel-e az építőkészlet specifikációjának?
- Több szem többet lát nézesse meg az áramkört egy kívülálló, hozzáértő ismerősével is.

Pótalkatrészek

A legbiztosabb megoldás az eladójához fordulni. Ezen kívül írni lehet a "support@velleman.be" email címre; ekkor meg kell adni az alkatrész pontos nevét, valamint az Ön fizetőkártya adatait. A cég nem garantálja minden esetre az alkatrész utánpótlást; helyettesítő építőkészlet típus javaslatot azonban ad.

Műszaki segítség

Az építőkészleteinkkel kapcsolatban Ön tanácsot is kérhet a cégtől. Ez nem vonatkozik módosításokra, vagy a normáltól eltérő alkalmazásokra. (Szükség van az építőkészlet pontos megnevezésére, a probléma pontos leírására, valamint hogy eddig milyen megoldásokkal próbálkozott).

Javítás

Javításra küldéskor szükséges, hogy

- az építőkészlet az útmutatónak megfelelően, módosítás nélkül, kompletten készre meg legyen építve
- kiegészítőket, úgymint dobozok, gombok, kábel, elem, külső hardver stb. nem kell mellékelni.

Kérjük a hiba rövid leírását, valamint a blokkot.

Gondoljon arra is, hogy kisebb egységnél a javítás többe kerülhet, mint maga a készlet. A küldéssel egyúttal elfogadja üzleti feltételeinket, és hogy a javítás díját kifizeti.

A szállítási károkért nem vállalunk felelősséget.

Észszerűtlen esetben (túl régi tervezésű készlet, magas költségek) a javítást visszautasíthatjuk.

Garanciális javításhoz szükséges a vásárlási blokk.

A változtatás joga fenntartva. Újításokat régebben eladott áramkörökbe nem vagyunk kötelesek átvezetni.

Az építőkészletek használatából fakadó következményekért nem vállalunk felelősséget. Cégünk ipari áramköröket is tervez, a jelen áramkör azonban csak magáncélú használatra való életfenntartásra vagy mentésre, valamint szélsőséges környezeti körülményekhez nem alkalmas.

Jellemzők

- Négyféle (8-, 14-, 18- és 28 pólusú) 300 mil. PIC(tm)-et támogat.
- Teszt gombok és jelző LED-ek segítik a kísérletezést, pl. a mellékelt programokkal.
- Egyszerűen, soros interfésszel számítógéphez csatlakoztatható (a kábelt külön kell beszerezni, pl. CW014).
- Mellékelve PIC16F627 FLASH mikrokontroller, 1000x újraprogramozható
- Szoftver a fordításhoz és forráskód programozáshoz szintén mellékelve

Műszaki adatok:

Tápfeszültség: 12 - 15 V/DC, min. 300 mA stabilizálatlan adapterről, pl. PS1205/PS1208/PS1508 (230VAC) Támogatja a következő FLASH-mikrokontrollereket: PIC12F629, PIC12F675, PIC16F83, PIC16F84(A), PIC16F871, PIC16F872, PIC16F873, PIC16F874, PIC16F875, PIC16F872, PIC16F873, PIC16F874,

PIC16F876, PIC16F627(A), PIC16F628(A), PICF630 Méretek: 145 x 100 mm.

Rendszer feltételek:

IBM-kompatibilis, legalább Pentium PC, Windows[™] 95/98/ME/NT/2000/XP; CDROM; egy szabad soros RS232 port.

Tudnivalók a megépítéshez

Szükséges anyagok:

- Max. 40W-os, kisméretű páka
- Vékony, gyantás forraszanyag, zsír nélkül

- Kisméretű csípőfogó
- Csavarhúzó
- Helyezze be az építőelemeket megfelelő pozícióban (ld. ábrák). Az értékek időközben megváltozhatnak.
- 2. A szerelést megfelelő sorrendben végezze (ld. lentebb: heveder, panel beült. rajz).
- 3. Az elvégzett lépéseket pipálja ki a vonatkozó kockákban (ld. illuszrált anyaglista).
- 4. Vegye figyelembe az esetleges megjegyzéseket.

Az áramkör megépítése

A legtöbb axiális kivezetésű építőelemet megfelelő sorrendben egy szalagra erősítve szállítjuk, a munka megkönnyítésére. A darabokat egymás után szedje le a szalagról.

Figyelem:

A mellékelt ábrák (ld. angol nyelvű füzet) segítségül szolgálnak a szereléshez, méretarányuk azonban kissé eltérhet a valóságostól.

Az alkatrészek beültetése (listát és rajzokat ld. az eredeti angol útmutatóban)

- 1. Diódák: ügyelni kell a polaritásra
- 2. Zener-diódák: itt is a polaritásra kell figyelni.
- 3. Ellenállások
- 4. Kerámia kondenzátorok
- 5. Nyomógombok
- <u>IC foglalatok</u> (pozícióra ügyelni az 1-es lábra utaló jelnek a panelen levő jelzéssel egybe kell esni)
- 7. LED-ek ügyelni kell a polaritásra
- 8. Tranzisztorok
- 9. Feszültség stabilizátor IC
- 10. Csatlakozó tűsorok (jumperekhez)
- 11. Villogó piros LED ügyelni a polaritásra
- 12. Jack DC csatlakozó
- 13. Szub-D csatlakozó (RS 232)
- 14. Kvarckristály
- 15. Elektrolit kondenzátor polaritásra ügyelni
- 16. Kapcsoló
- 17. Gumilábak

IC behelyezés a foglalatba; a pozíció jelzésre figyelni kell *Ellenállásokhoz:

Kód	0	1	2	3	4
Szín	fekete	barna	piros	narancs	sárga

5	6	7	8	9	Α	В
zöld	kék	ibolya	szürke	fehér	ezüst	arany

Kapcsolási és beültetési rajz ld. eredeti útm.

A PROGRAMOZÁSRÓL

A szoftver telepítése

- Tegye a CD-t a meghajtóba.
- Válassza a böngészést (Browse...). (Csak ha 'autorun' aktiválva van.)
- Válassza ki a megfelelő mappát a CD-n.
- Válassza a 'Velleman kits' mappát, majd ebben a K8048 mappát.
- A K8048 mappában indítsa az INSTALL_K8048.EXE-t.
- Kövesse a megjelenő utasításokat.

1. Általános

A K8048 segítségével frissíteni lehet egy készülék szoftverjét, és kísérletezni lehet vele. Különféle IC-ket lehet programozni; ezen kívül a panelen levő LED-ek és nyomógombok felhasználásával kisebb áramköröket tesztelni is lehet. A lehetőségek: ASCII szerkesztővel, mint pl. a Windowsban található NotePad, megírni a program kódot, vagy

- Felhasználni a Microchip MPLAB fejlesztő csomagot, amely a <u>www.microchip.com</u> címen található.

A kompiláció után a K8048 és a PICPROG2 segítségével a programot a processzorba lehet vinni.

A rendelkezésre álló lábelrendezések mellett (8, 14, 18, 28) az ICSP interfésszel más lábszámú IC-k is használhatók, valamint beszerelt IC-ket is lehet programozni a foglalatukból való kiszedés nélkül.

A szállított kontrollerrel rögtön neki lehet látni a programozásnak.

2. FCC megfelelőség

A készülék helyes megépítés esetén megfelel az FCC szabványok 15. pontjának. A szabványt ld. <u>www.fcc.gov</u> lapon.

3. Specifikációk

(ld. elöl).

4. Csatlakoztatás

[ábra-feliratok:]

- Figyelmeztető LED: PIC helyezés/eltávolítás
- Külső ICSP készülék programozás
- Jelző LED-ek kimeneti szimulációhoz
- Tesztgombok bemeneti szimuláció
- Oszcillátor választás
- Választó kapcsoló: execute/off/prog
- Írás/olvasás jelző
- RS232
- 12 ill. 15V tápfeszültség

5. A hardver telepítése

- Kösse a készüléket 9 pólusú soros kábellel a PC-re. Használjon egy szabad portot, és gondoskodjon arról, hogy a K8048 működtetése alatt ne fordulhasson elő megszakítás ütközés.
- Tegye az SW5 kapcsolót a középső, stdby állásba.
- Csatlakoztasson egy megfelelő hálózati adaptert az SK1re.
- A Power LED-nek (LD7) világítani kell, jelezve a tápfeszültség meglétét.

6. A programozás menete

A mikrokontroller programozása: előkészületek

- A forráskód többnyire a PIC assemblerben íródik, ld. pl. Velleman\K8048\Examples\ - mappát.
- Kompilálás: ez a "normál nyelven" írt programnak gépi kódra való lefordítását jelenti, az MPASMWIN.EXE Microchip PIC Assembler szoftverrel.
- Programozás: a gépi kód be lesz programozva a processzorba, a PC és a K8048 segítségével, a PROGPIC2.EXE szoftverrel.
- A PIC eszköz törlése: a kontroller tartalmának törlése.

6.1 Program szerkesztés

A Velleman\K8048\Examples\DEMOF627.ASM program írása ill. módosítása a Notepad segítségével - példa ld. eredeti útm. ábra.

6.2 Kompilálás

Futtassa a MPASMWIN.EXE-t a Velleman\K8048 mappából. Illusztrációt ld. eredeti útm. (További infókhoz a számra kell kattintani.)

- 1. <u>Source file name</u>: Fájl név és hely, pl. C:\TEST\DEMOF267.ASM
- <u>Radix</u>: a készítendő gépi kód formátuma. A K8048-hoz mindig HEXADECIMAL-t kell választani.

- <u>Case sensitive</u>: mennyiben ez az opció ki van pipálva, akkor a változók írásmódja (kis- vagy nagybetű) vezérelhető.
- <u>Warning level</u>: figyelmeztetési szint, amikor hibajelentés keletkezik a hiba fájlban. Legjobb az ALL MESSAGES-t vagy az ERRORS ONLY-t választani.
- <u>Macro expansion</u>: hagyja meg a Default (standard) beállítást. ON esetén a makrók teljes egészükben kiíródnak a LIST fájlba (xxx.LST).
- <u>Hex Output</u>: gépi kód bájt szóhóssz a K8048-hoz tartozó PROGPIC2 szoftverben. Válassza az INHX8M-et, különben olvashatatlan vagy működésképtelen gépi kód keletkezik.
- <u>Generated files</u>: ki lehet választani, hogy milyen járulékos fájlokat kíván még generálni a HEX gépi kódú mellett.

Error file: hibajelzések tárolása

List file: a fájl tartalmazza a forráskódot, valamint a hibajelzéseket és egyéb információkat.

A 'CROSS REFERENCE AND OBJECT' fájlokat nem szükséges generálni, a K8048-cal nem is lehet őket használni.

- Processor: a használt processzor megadása. Egyes PICek számokkal valamint gyártási kóddal is meg vannak jelölve – ez is fontos, pl. PIC16F84<u>A</u>.
- 9. <u>Tab size</u>: oszlop szélesség megadása a jegyek számával a generált text fájlban.

Amikor minden megvan, kattintson az **<ASSEMBLE>**-re. Ha a forráskód hibátlan, megjelenik a következő kép [ld. eredeti útm.].

Az assembler a következő fájlokat állítja elő:

- xxx.ERR => hiba fájl, amely tartalmaz minden hibát és/vagy figyelmeztetést, amit az MPASM assembler a forráskódban talált.
- xxx.Hex => ez a voltaképpeni gépi kód fájl, amely a program szoftver segítségével a kontroller programozásához alkalmazva lesz.
- **xxx.LST** => lista fájl, tartalmazza a forráskódot, az assembler által generált megjegyzésekkel.
- xxx.COD => kódfájl; ezt csak az MPLAB programozó környezet használja, a K8048 nem.

6.3 A mikrokontroller voltaképpeni programozása

- Kösse a K8048-at a PC egy szabad soros portjára.
- A port megszakítás vonalát (IRQ 3, 4) nem szabad más eszköznek (pl. belső modem) használni.
- Csatlakoztassa a hálózati adaptert és nézze meg, hogy világít-e a "Power" LED.
- Futtassa le a PROGPIC2 PIC programozó programot (a C:\Velleman\K8048 mappában található).
- Kattintson a FILE->OPEN-ra, és válassza ki a lefordított programot (hex 8M fájl), amit felprogramozni kíván.
 Ellenőrizze a szoftver beállításokat.

[ld. eredeti ábra]

- 1. <u>COMx</u>: adja meg a soros port számát, ahova csatlakoztatta a K8048-at.
- –3 -4: <u>Write code/data/config word</u> rovatok: kipipálva (standard beállítás: be)
- 5. <u>Erase before write</u>: írás előtt törlés, vagyis a programozás előtt a kontroller törölve lesz kipipálva.
- Low voltage (alacsony feszültségű) programozás: a K8048-nál nem használatos. A feszültség a kontrollerek programozásánál 13V, nem pedig 5V.
- <u>Controller</u>: az alkalmazott mikrokontroller (helyes!) megadása. A szállított típus PIC16F627 vagy PIC16F627A.
- <u>Config</u>: a kontroller konfigurációja normál esetben már a forráskódban meg lesz határozva, a ___CONFIG utasítással. Ezt csak jól képzett felhasználó tudja manuálisan be/átállítani.

6.3.1 Programozás

- SW5 legyen középállásban (standby).
- Tegye a kontrollert a megfelelő foglalatba:

Lábak sz.	8	14	46	28		
Foglalat	IC1	IC2	IC3	IC4		
• SW5-öt tegye 'PROG'-ba. Az LD9 figyelmeztető LED						

- Sws-ot tegye PROG-ba. Az LD9 igyeinezteto LED villog, ami azt jelenti, hogy ezalatt nem szabad a foglalatba kontrollert helyezni, vagy kivenni onnan.
- Kattintson a Write-ra a kontroller programozva lesz. A címek láthatók az 'Activity' boxban. READ/WRITE kijelző (LD8 LED) világít.
- A programozás végeztével SW5-öt ismét a középső (stdby) állásba lehet tenni a kontroller eltávolítása és a teszt módba kapcsolás előtt.

(ld. a 'kísérletek' pontban a teszt-gombokat és a jelző LED-eket).

A program teszteléséhez (ha a tesztgombok és LED-ek használatára írták) SW5-öt 'RUN'-ba kell tenni.

[ábra ld. eredeti - gombok:]

- <u>Read all</u>: Program és adatok kiolvasása egy kontrollerből, feltéve, hogy az nincsen "kód-védelemmel" ellátva. Azon PIC-ek, amelyeknél kódvédelem van beállítva, többé nem olvashatók, csak törölhetők - ekkor az összes kód törlődik. A hexadecimális gépi kód textfájlba lesz tárolva.
 *Figyelem: ezen funkció használatához SW5-nek "Prog" állásban kell lennie.
- <u>Write</u>: A kontroller programozva lesz, ez látható az "Activity" ablakban. Az LD8 írás/olvasás kijelző világít.
- <u>Verify code</u>: Ellenőrizhető, hogy a PIC a már megírt programot tárolta-e. A kontroller nem lehet kódvédett! A programozás során minden bájt automatikusan ellenőrizve lesz, hogy helyesen programozva lett-e, mielőtt a kódvédelmet bekapcsolják.
 *Figyelem: ezen funkció használatához SW5-nek "Prog" állásban kell lennie.
- <u>Data window</u>: Adatok ellenőrzése ill. változtatása, amelyek a kontroller EEprom memóriájában vannak.
 *Figyelem: a funkció használatához SW5-nek "Prog" állásban kell lennie.
- <u>Speed</u>: Normál esetben "NORMAL" állásban kell hagyni. Ha a programozás során probléma adódna, a sebesség eltérések kiegyenlítésére lassúbb számítógép esetén a sebességet "High"-ba (nagy) lehet tenni, nagyon gyors gépnél pedig "Low"-ba (kicsi).
- <u>Activity</u>: A felhasználó megtekintheti, melyik címet ill. címtartományt használja a szoftver az írás/olvasás során.
- 7. <u>Current file</u>: A memóriába töltött és a programozáshoz használt fájl neve.

6. 4 A PIC készülék törlése

Kontroller tartalmának törlése

[ld. ábra]

- 1. <u>Bulk erase code memory</u>: Program teljes tartalmának törlése egy kontrollerből.
- 2. <u>Bulk erase data memory</u>: EEPROM adatok törlése.
- <u>Disable code</u> protection: Kódvédelem kikapcsolása ekkor azonban a tartalom többé nem olvasható és a program nem használható.

*Figyelem: a funkció használatához SW5-nek "Prog" állásban kell lennie.

Program példák találhatók a Velleman\K8048\Examples mappában. Szoftver frissítés és további minták letölthetők a <u>www.velleman.be</u> lapról.

7. Kísérletek

A tesztgombok és a LED-ek használata

A K8048-nak max. 4 tesztbemenete van, amelyek manuálisan SW1 SW2, SW3 és SW4 segítségével kezelhetők.

Van még négy diagnosztizáló LED, a kimenetek szimulálásához.

A "cross-reference" táblázatra (ld. eredeti útm.) kattintva megtudható, hogy az egyes IC foglalatoknál melyik I/O vonalhoz melyik gomb vagy LED van hozzákapcsolva.

Megjegyzések: a forrásban egy nyomógomb I/O vonalát bemenetként kell konfigurálni (1 az illető bemenet TRIS regiszterében); a LED I/O vonalát pedig kimenetnek (0 a megfelelő TRIS regiszterben).

Oszcillátor kiválasztása jumperrel

Jumperek segítségével adható meg, hogy melyik IC-foglalat használja az X1 kristályt.

- 14 lábú foglalat használatakor (pl. PIC16F630) a JP1 és JP2-t kell feltenni.
- 18 lábú foglalatnál (pl. PIC16F627) a JP3 és JP4-et kell feltűzni.
- 28 lábú foglalat használatakor (pl. PIC16F87x): JP5 és JP6.
- A 8 lábú foglalathoz nincsen választási lehetőség, mert akkor elveszne 2 be/kimenet. A jelen kísérleti készletnél ehhez a foglalathoz csak a belső oszcillátor tartozhat.

Mintaprogram lépésenkénti végrehajtása

Nézzük a demo1.asm-et, egy egyszerű futófény programot.

- győződjön meg, hogy a hálózati adapter bekötés és a K8048/VM111 soros csatlakozása meglegyen, és a szoftver telepítve legyen a gépre.
- Kompilálja a demo1.asm-et, az MPASM.EXE segítségével (ld. kompilálás c. részt).
- Indítsa el a PICPROG.EXE-t.
- Ellenőrizze a beállításokat (PIC16F627), a soros portot és a kommunikációs sebességet (mindig "Low" beállítással kezdjen).
- Olvassa be a demo1.hex kompilált fájlt (File...open file...)
- Tegye SW5-öt PROG állásba.
- Kattintson a PICPROG2 szoftverben a WRITE-ra.
- Látnia kell a kijelzőn az írási folyamatot.

8. ICSP

Az ICSP-vel a kontrollert "in-circuit" módon lehet programozni. Ezt az eljárást "code downloading"-nak is hívják, ami azt jelenti, hogy a kérdéses chip egyszerűen össze van kötve a 4 vagy 5 vezetéken az ICSP busszal. A PIC család különböző tagjai programozhatók ill. átprogramozhatók úgy, hogy eközben a panelben vannak, és még a tápfeszültséget sem kell levenni.

Az egyes IC foglalatokat úgy lehet programozás módba átkapcsolni, hogy az "/MCLR" pontra feszültséget adunk (rendesen 12-14V). Ettől kezdve RB6 óra bemenetként működik, RB7 pedig adat be/kimenetté válik.

[ábra feliratok:

- (1) akkor szükségesek, ha az alkalmazás tápfeszültség alatt van a programozás során

- to your application=az Ön alkalmazásához]